

הימים ימים של מלחמה בעולם. דם רב נשפך. הפצצות. מאות אלפי אנשים שהפכו בין לילה לפליטים מחפשים קורת גג ופת לחם. כיהודים מאמינים אנו בטוחים כי מצד אחד 'חביב אדם שנברא בצלם' ואנו תפילה לשקט, שלום ושלווה. מצד שני יש חשבון א-לוקי שלא ידוע לנו כלל הבא בחשבון עם כל בריותיו 'ועל המדינות בו יאמר איזו לחרב ואיזו לשלום'. נתפלל ונקדיש את לימוד התורה לסיום המלחמה. ביחס ליהודי אירופה, אנחנו מבקשים מכולנו לעשות כל מאמץ, כל אחד לפי יכולתו ומקומו, לסייע לשלומם ולהצלתם. נבקש לחזק את ידי כל הפועלים למלט את היהודים בעת הקשה הזו ונוסיף תפילות ולימוד להצלחתם וישועתם. יהיו דברי התורה שנלמד כאן לזכות יהודי אוקריאנה ולהצלחת הפועלים להוצאתם.

לפעול על פי ציווי

פרשת "פקודי" החותמת את ספר שמות ממשיכה בתיאור כלי המשכן שנעשו בידי ישראל, ישנו ביטוי החוזר פעמים רבות במהלך הפרשה, **כָּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה הַתּוֹרָה מִפְּרֻטָּת כָּל חֵלֶק בַּמִּשְׁכָּן וּבִסְיוֹם כָּל חֵלֶק מִדְּגִישָׁה שֶׁהִדְבַּר נַעֲשֶׂה "כָּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה", מְדוּעַ הַתּוֹרָה חוֹזֶרֶת כָּל כֵּךְ הַרְבֵּה פַעֲמִים, וְלֹא מִסְתַּפְקֵת בַּתְּחִילָה אוּ בִסְיוֹם כָּל הַמְּלָאכֹת?**

מסבירים חז"ל כי יש הקבלה בין בריאת העולם לבנית המשכן. הקב"ה ברא את העולם ואנו נדרשים למלא אותו בתוכן אמיתי, עלינו להפוך את העולם שהקב"ה ברא למשכן. למקום של השראת שכינה, של חיבור בין שמים לארץ. **"כָּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה", כשֶׁאִדָּם נִיגַשׁ לִמְלֵא אֶת תְּפִקִּידוֹ – לַהֲפֹךְ אֶת הָעוֹלָם לַמִּשְׁכָּן עֲלֵיו לְהַקְפִּיד שְׁכַל פֶּרֶט וּפְרֻט יִהְיֶה מְכוּוֹן ע"פ הַהֲדַרְכָּה הָאֱלוּקִית, רַק כֵּךְ יוֹכֵל הָאָדָם לַהֲפֹךְ אֶת הַ"אַרְץ" לַ"שָּׁמַיִם".** כל שינוי **מחטיא** את המטרה ועשוי לאבד את הכול. זהו עניינן של מצוות התורה: אם אדם מקיים אותם **"כָּאֲשֶׁר צִוָּה ה'"**, הם פועלות ואם משנה אדם כפי דעתו פעולתם לא תתקיים.

כך למשל, מביא רש"י, בקשר להוראת בניית הכרובים שבקודש הקודשים: **"לא תעשון אתי אלהי כסף ואלקי זהב לא תעשו לכם"** "אלוקי כסף" – בא להזהיר על הכרובים שאתה עושה לעמוד אתי, שלא יהיו של כסף, שאם שניתם לעשות של כסף – הרי הם לפני כאלוהות. **"ואלהי זהב"** – בא להזהיר שלא יוסיף על שניים, שאם עשית ארבעה – הרי הן לפני כאלוקי זהב. ה' ציווה לעשות שני כרובים מזהב במשכן. אם יעשו אותם ישראל לפי ההוראות המדויקת הם יהיו כלי להורדת ברכה לעולם, וחלק מרכזי בעבודת

ה'. אולם אם הם לא יעשו בדיוק כפי ההוראות – הרי הם כעבודה זרה ויביא קללה במקום ברכה. ואין זה משנה אם השינויים נעשו מתוך כוונת טובות להרבות בכבוד ה', **ההקפדה על הדיוק בעבודת ה' היא הכרחית.**

נעימות

כשהסתיימה מלאכת המשכן משה רבינו מברך על המוגמר "וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אתה כאשר צווה ה' כן עשו ויברך אותם משה" מה היא הברכה שבירכם? אמר להן: תשרה שכינה במעשה ידיכם. והם אומרים: **"ויהי נעם ה' אלוקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו"** מסביר הרב חנן פורת כי הברכה תלויה בעשייה, עצם השותפות האנושית בעשייה, היא המפתח להשראת שכינה עלי אדמות, ויהי נעם ה' אֶלְקֵינוּ" - בעצם הבקשה לנועם ה', אנו למדים כי עלול להיות חלילה מצב שבו יבנה המשכן ואף העבודה בו תשרה כהלכתה, אבל הכל יישאר **יבש וקפוא ללא תחושת נועם**. הנועם אמנם אינו תכלית העבודה, ולא אליו צריך החסיד האמיתי לשים את כל מגמתו בשעה שהוא עובד את ה' למען יתגדל שמו של ה' בעולמו, אך עם זאת, תחושת הנועם הממלאת את לב העובד מאהבה, מגלה לו כי נרצית עבודתו, ולקב"ה יש נחת רוח מכך שבניו שרויים בנועם, ולפיכך ראוי להתפלל "ויהי נעם ה' אלוקינו עלינו".

וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָהוּ.

שתי בקשות מבקשים ישראל:

הראשונה "כוננה עלינו" היא שהאדם יזכה ליהנות מפרי עמלו ולראות במו עיניו בהגשמת חלומותיו.

השניה "ומעשה ידינו כוננהו" – הכוונה לעתיד לבוא, גם אם לא זוכים לראות את הפירות, את הגשמת החלום נזכה לעתיד לבוא בבחינת בניין עדי עד.

על התשוקה להשראת שכינה ולנועם ה' עומד הראי"ה קוק באורות הקודש, לאור המשנה החותמת את הש"ס (עוקצין ד, יג) **אמר ר' שמעון בן חלפתא: לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה אלא השלום**.

הראי"ה מדקדק להבחין בין הכלי, הלא הוא השלום, לבין הברכה שבתוכו, "ומה מונח בתוך הכלי ההוא – עצם הברכה, ומה היא עצם הברכה – זהו הנועם, ברכת משה שברך את עושי המשכן כאשר הביאו אליו, וראה שעשו ככל אשר צוה ה' אותם, ומה ברכה ברכם: ויהי נעם ה' אלוקינו עלינו. וכן אמר להם: יהי רצון שתשרה שכינה במעשי ידיכם. והיא שכינה העליונה, אוצר הנועם, רחובות הנהר, מקור התורה, בכל נועמה. "הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונופת צופים. (תהילים י"ט, י"א). מדברי הרב עולה כי השלום

הוא אכן כלי יקר ערך, אך העיקר הואנועם ה' המונח בתוכו ובלעדיו נותר השלום ככלי ריק.

מנהיגי חינוך יקרים,

אין כעבודת החינוך המחייבת אותנו "כאשר ציווה ה'", לפעול באחריות ולכוון ע"פ דבר ה', ומתוך כך ליחל "ויהי נועם ה' עלינו" שנזכה לראות פירות טובים לזמן הקרוב ולעתיד לבוא מתוך שמחה גדולה.

ר"ח אדר "משנכנס אדר מרבין בשמחה", איך עושים זאת הלכה למעשה? הרב קוק מסביר כי שמחה היא חיבור לטוב, הבאת האדם למקום גבוה יותר, שמחה מגיעה מגילוי הדברים הפנימיים שיש לנו, גילוי הכוחות שלנו, גילוי העוצמות הרוחניות שלנו. גילוי זה מאפשר יצירת כוחות חדשים, רכישת עולם רוחני נוסף. **מגיעים לשמחה כשמגלים את העוצמות הפנימיות שלנו ויוצרים עוצמות חדשות.**

חודש טוב ומבורך, חודש של שמחה וברכה בכל מעשינו.
שושנה נגר